

МОДЕЛЮВАННЯ ВПЛИВУ МІЖРЕГІОНАЛЬНОЇ СПІВПРАЦІ НА ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК РЕГІОНІВ

Захарова О.В.

к.е.н., доцент кафедри економіки
та міжнародних економічних відносин

Маріупольський державний університет

Основна увага у розвитку регіонів України на сучасному етапі приділяється питанням єднання зусиль у міжрегіональній соціально-економічній взаємодії як передумові підвищення конкурентоспроможності регіонів та рівня життя населення. Не викликає сумнівів, що міжрегіональне співробітництво є дієвим інструментом розв'язання регіональних проблем, вагомою складовою механізму економічного зростання на міжнаціональному, національному та регіональному рівнях. Реалізація міжрегіонального співробітництва забезпечується за багатьма напрямками, однак більшість проблем, пов'язаних з практичним втіленням різних проектів та програм регіонального розвитку та міжрегіональної співпраці, знаходиться саме у фінансовій площині та вимагає пошуку та диверсифікації джерел фінансування особливо на довгостроковій основі [1].

Для країни в цілому активізація міжрегіонального співробітництва вирішує головне завдання щодо «капіталізації, мобілізації та оптимізації використання ресурсів регіонів як головного джерела соціально-економічного розвитку країни» [2,с.8]. Регіони, що беруть участь у процесах міжрегіонального співробітництва, отримують переваги, пов'язані з більш широким доступом до всіх видів ресурсів; можливістю виробляти та постачати продукцію на більш ємний міжрегіональний ринок;

привілейованими умовами з боку регіонів-партнерів; можливістю сумісного вирішення складних спільних соціально-економічних, науково-технічних, екологічних та інших проблем [3]. Актуальним на сьогодні є формування нових організаційно-економічних моделей міжрегіонального співробітництва в контексті формування нових регіональних структур, в основі яких домінують не територіальні ознаки, а спільні інтереси, зокрема інтеграційні ініціативи [4].

Оцінка впливу процесів міжрегіональної співпраці на потенціал економічного зростання регіонів України на основі застосування інструментарію економіко-математичного моделювання дозволила побудувати матрицю регіонів, що враховує специфічні риси регіонального розвитку та співпраці.

Визначено, що регіони третьої групи характеризується високими темпами економічного зростання (вищими за середній показник по країні в цілому за період 2007-2015 рр.), та високою кореляцією економічної динаміки з розвитком міжрегіонального співпраці, зокрема в торговельній сфері. Враховуючи той факт, що 7 регіонів з цієї групи є прикордонними, то можна констатувати, що це створює для них додаткові переваги щодо забезпечення підвищення темпів економічного зростання за рахунок отримання ефектів від розвитку різних форм транскордонного співробітництва.

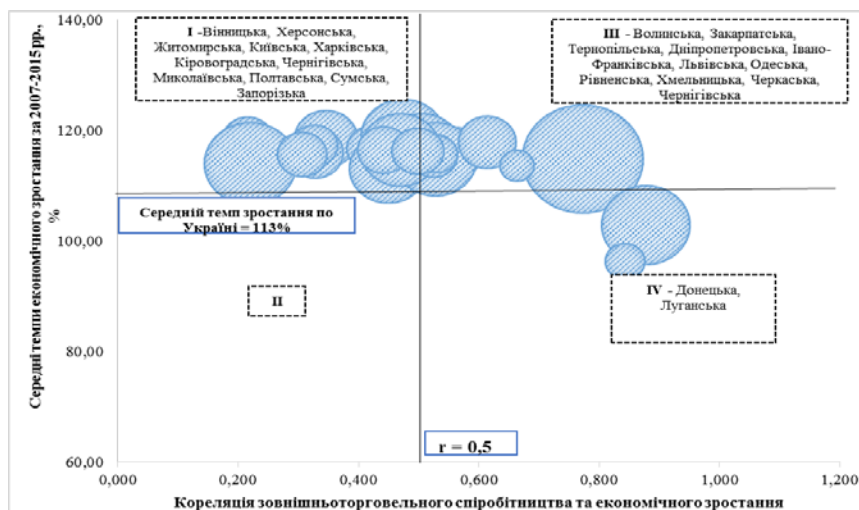

Рис. Матриця диференціації регіонів України на основі взаємозв'язків економічного розвитку та міжрегіонального співробітництва

В цілому слід зазначити, що в 16 регіонів країни (64,2% усієї території) є прикордонними, в яких проживає 26,19 млн. населення, що складає 66% від загальної кількості населення країни, та створюється 885627 млн. грн. валового регіонального продукту, що складає 57,6% ВВП країни. Для цих регіонів транскордонна співпраця є додатковим чинником забезпечення конкурентного зростання.

Проведений аналіз довів, що міжрегіональне співробітництво, зокрема торговельна співпраця, є одним з можливих та ефективних інструментів забезпечення економічного зростання регіонів. При цьому серед актуальних завдань регіонального економічного розвитку в Україні є відновлення послаблених у кризовий період господарських зв'язків, вирішення політичних питань та формування стабільного економічного простору, спроможного інтегруватися до системи міжнародних економічних зв'язків. І очевидним є необхідність розробки відповідної стратегії розвитку міжрегіонального співробітництва з урахуванням різних груп регіонів, що характеризуються специфікою як регіонального розвитку в цілому, так і його взаємозв'язку з різними формами міжрегіонального співробітництва.

Література

1. Марена Т. В. Фінансова складова стратегії регіонального розвитку та міжрегіонального співробітництва України в умовах європейської інтеграції / Т. В. Марена // Вісник Маріупольського державного університету. Серія : Економіка / за заг. ред. К. В. Балабанова. – Маріуполь, 2017. – Вип. 13. – С. 55–63.

2. Міжрегіональне співробітництво у системі нової регіональної політики України / С.О. Біла, І.Г. Бабець, І.В. Валюшко, Я.А. Жаліло [та ін.]; за ред. Я.А. Жаліла. — К. : НІСД, 2011. — 32 с.

3. Гречана С.І. Міжрегіональне співробітництво як сучасний чинник економічного зростання / С.І. Гречана // [Економіка та право. Серія : Економіка](#). - 2015. - № 3. - С. 51-56.

4. Розвиток організаційно-економічних моделей міжрегіонального співробітництва в умовах поглиблення європейської інтеграції: колективна монографія / під заг. ред. О.В. Булатової. – Маріуполь, 2017. – 226 с.

5. Резнікова Н.В. Перспективи трансформації торговельних відносин України в контексті становлення нових центрів стратегічного партнерства / Н.В. Резнікова // Економіка і держава. – № 9 (вересень). - 2015. – с.6-11.